

Møteinnkalling

Yrkesopplæringsnemnda

Dato: 08.09.2026
Tid: 10:00
Sted: Eilert Sundt videregående skole, avdeling
Farsund

Medlemmene innkalles med dette til møtet. Varamedlemmer innkalles etter nærmere beskjed.

Eventuelle forfall bes snarest meldt til politisk sekretariat på e-post:
politisk.sekretariat@agderfk.no

Representanter som mener seg inhabile i en sak, bes melde fra på forhånd.

Agenda:

Kl. 10:00 - 10:05	Opprop. Godkjenning av innkalling og saksliste. Godkjenning av protokoll fra forrige møte. Eventuelt
Kl. 10:05 - 10:35	Orientering om inntak ved Ellen Skeie Hansen
Kl. 10:35 - 10:55	Status formidling og inntak Vg3 ved Trond Reinhardtsen
Kl. 10:55 - 11:05	Plan for opplæring i kriminalomsorgen 2026-2030 ved Lene Ragnhild Kyllisdal
Kl. 11:05 - 11:35	Pilotprosjekt fast betaling til prøvenemndsmedlemmer ved Aina Kalsnes
Kl. 11:35 - 12:00	Behandling av saker
Kl. 12:00 - 12:45	Lunsj
Kl. 12:45 - 14:00	Behandling av saker fortsetter
Kl. 14:00 - 15:00	Presentasjon og omvisning på Eilert Sundt videregående skole ved rektor Espen Berglund

Saksliste

Side

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll

Saker til behandling

<u>11/26</u>	Høring - endring i inntaksmatrisen knyttet til lokal inntaks- og formidlingsforskrift	4
<u>12/26</u>	Plan for opplæring i kriminalomsorgen 2026-2030	9
<u>13/26</u>	Prioritering av tilskudd til lærebedrifter i tråd med rettigheter i opplæringsloven	13
<u>14/26</u>	Prøvenemnd Industrisnekkerfaget og Bilfag, demontering av kjøretøy	17

Orienteringssaker

<u>7/26</u>	Nylig godkjente lærebedrifter i perioden 30.04.26 - 25.08.26	21
<u>8/26</u>	Løypemelding- Pilotforsøk for alternative løsninger for avlønning av prøvenemnder	22

Eventuelt

Kristiansand, den 04.09.2026

Dagfinn Homdal Svanøe
Leder i utvalg

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll

Saker til behandling

11/26 Høring - endring i inntaksmatrisen knyttet til lokal inntaks- og formidlingsforskrift

Arkivsak-dok.	26/26934-4
Saksbehandler	Hanne Kærgaard Hansen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	16.09.2026	21/26
2 Yrkesopplæringsnemnda	08.09.2026	11/26
3 Ungdommens fylkesutvalg 2026	08.09.2026	21/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Nærskolematrisen endres slik at elever fra kommunene Bykle og Valle innlemmes i inntaksregion Indre Agder. Dette innebærer at disse elevene får nærskolepoeng til studiestedene ved Setesdal videregående skole, samt Byremo og Vennesla videregående skoler
2. Inntaksregionen i Østre Agder deles i to:
 - a. Inntaksregion Østre Agder (Risør, Gjerstad, Åmli, Tvedestrand, Vegårshei kommuner, samt Eydehavn (4810) og Staubø (4920) i Arendal kommune). Nærskole er Østre Agder videregående skole.
 - b. Inntaksregion Arendal/Froland. Nærskoler er Arendal videregående skole og Sam Eyde videregående skole.
3. Som en konsekvens av opprettelsen av to inntaksregioner i øst, avvikles den særskilte 50-minuttsregelen for Østre Agder.
4. Elever fra Åmli, Vegårshei, gis nærskolepoeng til Sam Eyde og Arendal videregående skoler for utdanningsprogrammer som kun tilbys ved studiested Risør.
5. Elever fra Eydehavn og Staubø får også nærskolepoeng ved Østre Agder videregående skole for utdanningsprogram som tilbys ved studiested Tvedestrand.

Vedlegg

Høringsbrev - nærskolematrisen til videregående skole i Agder
Høringsnotat - nærskolematrisen til videregående skole i Agder
Forenklet oversikt over høringssvar
Høringssvar – privatperson
Høringssvar – Tvedestrand kommune
Høringssvar – Sam Eyde videregående skole
Høringssvar – Næringslivets hovedorganisasjon NHO
Høringssvar – Bygland kommune
Høringssvar – privatperson
Høringssvar – Vegårdshei kommune
Høringssvar – Valle kommune
Høringssvar – Østre Agder videregående skole
Høringssvar – Risør kommune
Høringssvar – vedtak – Evje og Hornnes kommune (Ungdomsrådet i Evje og Hornnes kommune)
Høringssvar – Bykle kommune
Høringssvar – Østre Agder IPR (Interkommunalt politisk råd)
Høringssvar – Åmli kommune
Høringssvar – Ungdomsrådet i Evje og Hornnes kommune (lik 26/26934-22)
Høringssvar – Utdanningsforbundet Tvedestrand
Høringssvar – Utdanningsforbundet Risør
Høringssvar – Fagforbundet Østre Agder videregående skole
Høringssvar – Fagforbundet, Lektorlaget og Utdanningforbundet ved Setesdal videregående skole
Høringssvar - Utdanningsforbundet Østre Agder videregående skole
Høringssvar - Arendal kommune
Høringssvar – Setesdal videregående skole
Høringssvar – Agder kollektivtrafikk AS
Høringssvar - Elevrådet ved Setesdal videregående skole avdeling Hornnes
Høringssvar – privatperson
Høringssvar – privatperson
Høringssvar – privatperson
Høringssvar – privatperson
Høringssvar – vedtak – Tvedestrand kommune
Høringssvar – vedlegg – Næringslivets hovedorganisasjon
Høringssvar – saksfremlegg – Bygland kommune
Høringssvar – særutskrift – Vegårdshei kommune
Høringssvar – saksprotokoll – Valle kommune
Høringssvar – særutskrift – Risør kommune
Høringssvar – vedtak – Bykle kommune
Høringssvar – Østre Agder-samarbeidet
Høringssvar – vedlegg – Åmli kommune
Høringssvar – vedlegg – Utdanningsforbundet Tvedestrand
Høringssvar – vedlegg – Utdanningsforbundet Risør
Høringssvar – vedlegg – Arendal kommune
Høringssvar – notat Agder kollektivtrafikk AS

Sammendrag

Fylkeskommunedirektøren foreslår justeringer i nærskolematrisen for å sikre en mer forutsigbar elevfordeling og styrke distriktskolenes bærekraft. Høringsrunden viser et skille mellom ønsket om individuell valgfrihet og behovet for en forutsigbar skolestruktur som styrker distriktet. Mens berørte kommuner uttrykker bekymring for begrensninger i elevenes valgmuligheter, understreker videregående skoler, fagforeninger og ungdomsråd betydningen av å sikre robuste lokale fagmiljøer og støtter formålet med nærskolematrisen:

- Styrke elevenes mulighet til å få plass på en skole i nærheten og redusere reisevei
- Sikre skolene et forutsigbart og stabilt elevtallsgrunnlag

Saksopplysninger

Følgende vedtak ble fattet i hovedutvalget for utdanning og folkehelse 26.11.2025.

Punkt 4. Det vil komme en egen sak angående nærskolematrisen i 2026. Saken vil minimum dekke forslag om endringer i Setesdalsregionen

Punkt 5: Ordningen med utvidet inntaksregion i Østre Agder og maksimal reisevei på 50 minutter internt i regionen opprettholdes, men evalueres og sendes på høring høsten 2026.

Nærskolematrisen avgjør hvilke elever som får nærskolepoeng til hvilke skoler ved innsøking til første året på videregående skole, Vg1.

Det er viktig å presisere at Agder har en inntaksmodell som kombinerer karakterpoeng og nærskolepoeng. Dette innebærer at det fortsatt er fritt å søke til alle skoler i fylket, men at nærskolepoengene gir en prioritet til elever i skolens egen inntaksregion. Videre er systemet slik at dersom en elev søker på et utdanningsprogram som ikke finnes i egen inntaksregion, får eleven nærskolepoeng til skolene i fylket som tilbyr dette utdanningsprogram. Det er derfor ikke slik at elever skal gå på sin nærmeste skole.

Fylkesadministrasjonene sendte medio april 2026 to spørsmål på høring. Det omhandlet hvilke videregående skoler elevene fra Bykle og Valle kommuner skulle få nærskolepoeng til, og hvorvidt den nyere etablerte inntaksregionen for hele østre del av Agder skulle tilbakeføres til to inntaksregioner.

[Høring: Nærskolematrise for offentlige videregående skoler i Agder - Agder fylkeskommune](#)

Det kom inn totalt 27 høringssvar.

Elever fra Bykle og Valle har i flere år hatt en unik ordning med nærscolepoeng til samtlige skoler i Agder. Forslaget er å sidestille disse elevene med resten av fylkets ungdom ved å knytte deres nærscolerettigheter til inntaksregion Indre Agder.

Dagens felles inntaksregion i Østre Agder ble etablert i 2024. Erfaringene viser en skjev elevstrøm der 19% av årskullet fra øst søker seg til Arendal, mens kun 2% går motsatt vei. Dette medvirker til en kapasitetsutfordring i Arendal og ledige plasser på Østre Agder videregående skole.

Endringene som nå foreslås, berører i antall ikke en stor andel av den totale elevmassen i Agder. Det er imidlertid et poeng at eksempelvis 10 elever kan utgjøre en forskjell for om en hel klasse, en linje eller spesifikke programfag kan opprettholdes lokalt.

Vurderinger

Indre Agder (Bykle og Valle)

Høringssvarene gir overveiende støtte til forslaget.

Setesdal videregående skole argumenterer med at ungdom som flytter ut av regionen for videregående skolegang, særlig fra de minst sentrale kommunene, i liten grad vender tilbake som voksne. Ved å innlemme disse kommunene i Indre Agder, sikres et mer stabilt elevgrunnlag som er nødvendig for å opprettholde et bredt og variert tilbud av både yrkesfag og studiespesialiserende fag i regionen. Elevrådet ved avdeling Hornnes påpeker også det solidariske aspektet, at en mer lokal elevfordeling reduserer presset på byskolene, slik at byens egne elever i større grad får plass på sine nærskoler.

Motsatt argumenterer primært Bykle og Valle kommuner for å sikre elevenes frihet til å velge utdanning basert på egne ønsker og sosiale behov.

Østre Agder (Delt region)

Høringssvarene gir overveiende støtte til forslaget.

I Østre Agder fører dagens modell til en skjev elevstrøm mot Arendal. Arendal og Risør kommune, sammen med Østre Agder videregående skole og Sam Eyde videregående skole, støtter en todeling for å sikre bedre kapasitetsutnyttelse og forutsigbarhet. Avviklingen av 50-minuttsregelen er en naturlig konsekvens av dette, da regelen har vist seg administrativt krevende og uforutsigbar for enkeltelever.

Motsatt er det motstand fra Tvedestrand, Vegårshei og Åmli kommuner, som frykter at de sine elever mister valgmulighet.

Regionplan Agder 2030

Forslaget er forankret i planens premiss om at ta hele Agder i bruk.

Miljømessig bærekraft: Formålet med nærskolematrisen er å styrke elevenes mulighet til å få plass på en skole i nærheten og redusere reisevei.

Økonomisk bærekraft: Ved å beholde elevene i egen region legges det til rette for å utnytte potensialet i egen befolkning og for et tettere samspill mellom skole og lokalt næringsliv, noe som er avgjørende for regionens fremtidige verdiskaping.

Sosial bærekraft: Regionplanen vektlegger at barn og unge skal ha like muligheter til å leve gode liv. Ved å sikre robuste lokale skolemiljøer i distriktene, motvirker man en utvikling der bosted avgrenser ungdommens sosiale og faglige utgangspunkt.

Økonomiske konsekvenser

For distriktskolene betyr hver elev økte ressurser som direkte kan brukes til å styrke det faglige tilbudet.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren vurderer at de foreslåtte endringene i nærskolematrisen forbedrer likebehandling av alle elever i Agder. Ved å harmonisere inntaksreglene fjernes særordning og styrker formålet med nærskolematrisen.

Endringene er et grep for å styrke robuste og gode skolemiljøer i hele fylket. For Indre Agder er målet å motvirke tidlige utflytting av regionen, noe som er en faktor i forhold til fremtidig bosetting og kompetansetilgang i distriktene.

I østre delen av Agder vil en mer balansert elevfordeling bidra til å sikre at man kan opprettholde et desentralisert utdanningstilbud nær elevenes hjemsted, samtidig som man reduserer behovet for unødvendig lang reisevei.

Kristiansand, 25.08.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Arly Hauge
fylkesdirektør

12/26 Plan for opplæring i kriminalomsorgen 2026-2030

Arkivsak-dok.	26/46250-1
Saksbehandler	Lene Ragnhild Kyllesdal

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Ungdommens fylkesutvalg 2026	08.09.2026	19/26
2 Yrkesopplæringsnemnda	08.09.2026	12/26
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	09.09.2026	14/26
4 Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	10.09.2026	15/26
5 Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	16.09.2026	22/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Plan for opplæring i kriminalomsorgen vedtas for perioden 2026–2030.

Vedlegg

1. Plan for opplæring i kriminalomsorgen 2026-2030
2. Regional samarbeidsavtale, Kriminalomsorgen Sørvest og Agder fk
3. Samarbeidsavtale, Agder fengsel-skoler
4. Lokalt tillegg, Froland
5. Lokalt tillegg, Mandal
6. Lokalt tillegg, Ungdomsenheten

Sammendrag

Agder fylkeskommune har ansvar for opplæringen som blir gitt i fengslene i Agder, og er pålagt å ha en plan for opplæringen. Opplæringen organiseres i samarbeid med Kriminalomsorgen og andre samarbeidspartnere, som for eksempel kommuner, Nav og frivillighet. Planen viser målsetting, satsinger og konkrete tiltak i planperioden. Mandal vgs, Sam Eyde vgs og Setesdal vgs har ansvar for opplæringen som blir gitt i fengslene. I tillegg har Mandal vgs en oppfølgingsbase, som hjelper ved overgang til utdanning utenfor fengsel etter soning.

Fylkeskommunedirektørens foreslår at *plan for opplæring i kriminalomsorgen* vedtas for perioden 2026–2030.

Saksopplysninger

Plan for opplæring i kriminalomsorgen 2026–2030, vedlegg 1, er revidert vinteren 2026, med utgangspunkt i tidligere plan, vedtatt i HUK 22.03.2022, sak 5/22. Skolene som driver opplæring, kriminalomsorgen, representanter fra råd i Agder fylkeskommune, Agder Friomsorgskontor, fagforeningsrepresentanter m.fl., har vært involvert i prosessen fram mot planen som nå foreslås vedtatt.

Hovedmålsetting og delmål fra tidligere plan er videreført, med noen endringer og tillegg. Planen er overordnet og setter retning for videre arbeid i planperioden. Det vurderes å igangsette et arbeid med å sette indikatorer på måloppnåelse gjennom perioden. Opplæringsloven fra 2024 gir utvidede rettigheter til opplæring, som er hensyntatt i den grad det er mulig innenfor sikkerhetsrammene i fengslene.

Utvalgte kommentarer til mål og tiltak i ny plan, vekt på endringer fra siste plan

4.1 Mål med opplæringen

Administrativt arbeid knyttet til dokumentasjon, tilrettelegging for fleksible opplæringsløp, karrierelæring og oppfølging gjennom perioden er styrket.

4.2 Samarbeid og brukervedvirkning

Samarbeid på ulike nivåer skal styrkes og videreutvikles. Brukervedvirkning skal etableres og utvikles.

4.3 Karrierelæring

Styrket samarbeid med Karriere Agder og særlig fokus på unge lovbyggere under 25 år, med tanke på karrierelæring, motivasjon, livsmestring og rekruttering til skole, [ref. Meld. St. 31 \(2024-2025\)](#)

4.4 Fag- og yrkesopplæring

Innsatte har mulighet for å ta hele fagbrev inne i fengslene. Det avlegges årlig flere fagprøver. Modulbasert opplæring har gitt nye muligheter, gjennomførte moduler kan dokumenteres og bygges videre på senere. Fag- og yrkesopplæring er et satsingsområde.

4.5 Digital kompetanse

Digital kompetanse er en grunnleggende ferdighet i videregående opplæring, og

nødvendig for deltakelse i utdanning, arbeid og samfunnsliv. Av hensyn til sikkerhet, kontroll og personvern er tilgangen til internett og digitale løsninger begrenset i fengslene. Dette gjør slik opplæring særlig viktig, også for å forebygge digitalt utenforskap ved løslatelse.

Særlige satsingsområder

5.1 Ungdomsenheten på Evje

Det finnes tre spesialiserte [ungdomsenheter](#) for innsatte mellom 15 og 18 år i Norge; Bjørgvin, Romerike (Eidsberg) og Agder fengsel Evje. Ungdomsenheten på Evje ble opprettet april 2025 og er planlagt for elleve soningsplasser. Mindreårige innsatte er en sårbar gruppe som har særlige behov, og disse ivaretas blant annet av tverretattlig team som Setesdal vgs deltar i. Skolen beskriver tilbudet og satsingsområdene i planen.

5.2 Oppfølgingsbasen

[Oppfølgingsbaser](#) er et tilbud for domfelte og løslatte der målet er å tette glippsonen mellom fengsel og samfunn, og hjelpe innsatte med å fullføre utdanning. Det er 14 oppfølgingsbaser i Norge. Oppfølgingsbasen i Agder er lokalisert i Kristiansand. Det er mange som løslates fra fengsel i Agder og trenger bistand fra Oppfølgingsbasen. Permanente lokaler og lærerressurser, samarbeid med Karriere Agder og kompetanseskolene om sammenhengende opplæringsløp ved løslatelse og inntak til videregående opplæring, skal styrkes i planperioden.

Vurderinger

Opplæring og kompetanseheving er sentralt i rehabiliteringsprosessen, der målet er å forebygge tilbakefall og legge til rette for videre opplæring, utdanning og arbeid. Dette er viktig for den enkelte, og er en del av levekårssatsingen i Agder fylkeskommune.

For å lykkes, er samarbeid mellom mange forvaltningsnivåer og frivillighet sentralt. I planen er det vist til samarbeidsavtalene som er inngått mellom Kriminalomsorgen Region Sørvest og Agder fylkeskommune, Agder fengsel og skolene, samt lokale tillegg for den enkelte enhet (vedlegg 2–6). Plan for opplæring i kriminalomsorgen må sees i sammenheng med samarbeidsavtalene. Lokale samarbeidsavtaler revideres årlig og er basert på Rundskriv om forvaltningssamarbeid, [G-nr 02/2024](#).

Regionplan Agder 2030

Regionplan Agder 2030 beskriver et utfordringsbilde der blant annet sosiale og økonomiske ulikheter øker mer i Agder enn for landsgjennomsnittet. Det vises til behov for systematisk arbeid med langsiktig og helhetlig innsats for å unngå at stadig flere står utenfor samfunnet.

Utdanning og mulighet for jobb, er et av de tiltakene med best dokumentert effekt innen kriminalomsorgen. Kunnskap og ferdigheter som tilegnes i opplæringen bidrar til sosial mestring og selvhjelpenhet, slik at den enkelte kan utnytte sine evner og bidra i samfunnet. Å lykkes med rehabilitering forebygger utenforskap, og er av stor

betydning ikke bare for den enkelte, men også familiene til de som begår kriminalitet (f.eks. barn) og de som er utsatte for kriminalitet

Ungdomskriminalitet er utfordrende, både nasjonalt og i Agder. Daglig ser vi oppslag i media som beskriver et komplekst bilde. Plan for opplæring i kriminalomsorgen har rehabilitering av unge som særskilt satsing både i høysikkerhetsfengsler (4.3) og i organisering av Ungdomsenheten (5.1).

Plan for opplæring i kriminalomsorgen 2026–2030 er et virkemiddel, planverk, som støtter flere av de overordnede målene i Regionplan Agder 2030.

Økonomiske konsekvenser

Midler til opplæring i kriminalomsorgen bevilges årlig fra statsbudsjettet. Tiltakene i planen jobbes med innenfor tildelt ramme.

Overgang fra soning til videregående opplæring utenfor fengsel – glippsonen – er sårbar. Oppfølgingsbasen i Agder har fått redusert nasjonalt tilskudd inneværende år, samtidig som antall henvendelser øker. Dersom det er aktuelt å søke om tilskudd fra Agder fylkeskommune, vil dette komme som en egen sak.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at *plan for opplæring i kriminalomsorgen 2026–2030* vedtas.

Kristiansand, 10.08.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Arly Hauge
fylkesdirektør

13/26 Prioritering av tilskudd til lærebedrifter i tråd med rettigheter i opplæringsloven

Arkivsak-dok.	26/44689-1
Saksbehandler	Trond Reinhardtsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Yrkesopplæringsnemnda	08.09.2026	13/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Agder fylkeskommune prioriterer tilskudd til bedrifter som tegner kontrakter om opplæring i bedrift i henhold til de rettighetene til videregående opplæring som følger av opplæringsloven, samt sentralt gitte rutiner og satser for tilskudd som publiseres av Utdanningsdirektoratet.

Vedlegg/lenker

<https://www.udir.no/om-udir/tilskudd-og-prosjektmidler/retningslinjer-tilskudd-larebedrifter/>

<https://www.udir.no/om-udir/tilskudd-og-prosjektmidler/tilskuddssatser/2026/satser-tilskudd-larebedrifter/>

Sammendrag

I forbindelse med reduserte rammer og budsjettarbeid høsten 2025, endret fylkeskommunen fra 01.01.2026 sin praksis, slik at det som hovedregel ikke lenger inngås lærekontrakter med tilskudd for kandidater som allerede har fått innfridd sin rett til videregående opplæring, inkludert retten til rekvalifisering.

Yrkesopplæringsnemnda har bedt om at det skrives en sak som redegjør for bakgrunn, lovgrunnlag, økonomiske konsekvenser, tidligere praksis, praksis i andre fylker og konsekvenser for rekruttering av fagarbeidere.

Saksopplysninger

Med ny opplæringslov av 1. august 2024 fikk innbyggerne utvidede rettigheter til å fullførevideregående opplæring. Dette gjelder bla. utvidede rettigheter til omvalg, utvidet tid til å fullføre med ungdomsrett, rett til yrkesfaglig rekvalifisering, rett til mer opplæring, m.m.

Samlet utgjør disse regelendringene en stor utfordring både organisatorisk og økonomisk for fylkeskommunen.

Den 11. desember 2024 vedtok fylkestinget rammer for en omfattende omstilling og effektivisering av fylkeskommunen. Etter omstillinger gjennom 2025 var det i arbeidet med økonomiplanen for 2026 viktig å bidra med innsparingstiltak.

Et av disse tiltakene ble å ikke tilby opplæring i bedrift til kandidater som etter loven hadde fått innfridd sin rett til videregående opplæring og som fylkeskommunen etter sentrale retningslinjer ikke har finansieringsansvar for.

I fullføringsreformen har innbyggerne rett til to sluttkompetanser, der en eller to av disse er et yrkesfag: «§ 18-4 Dei som har oppnådd studiekompetanse eller yrkeskompetanse, har rett til vidaregåande opplæring fram til éin ny sluttkompetanse innanfor eit yrkesfagleg utdanningsprogram.»

Dette er ikke til hinder for at kandidater som ønsker det, kan få dokumentert sin kompetanse, ved å ta fagbrev nr. 2, 3, 4 eller flere gjennom praksiskandidatordningen.

Det er også etablert en praksis der det etter skjønn kan gjøres unntak for kandidater som av ulike grunner er utenfor arbeidslivet, eller ikke kan fortsette i sin jobb og trenger hjelp til å komme seg inn igjen på arbeidsmarkedet.

10 av 15 fylker har gjennom en kartlegging på e-post meldt tilbake om en lignende praktisering av regelverket.

Vurderinger

Fylkeskommunen har muligheter til å bevilge tilskudd ut over de rettigheter og plikter som følger av sentrale bestemmelser. Agder fylkeskommune gjør dette knyttet til avviksfagene som etter sentrale føringer kun har verdiskapningsdel i læretiden, ikke opplæringsdel.

Det samme gjelder tiltaksmidler som går til å støtte bedrifter som tar inn lærlinger/ lære kandidater med særskilte behov og stimuleringsmidler som støtter bedrifter til å fullføre kandidater som av ulike grunner har vanskelig for å få eller beholde lære plasser. Disse ordningene treffer ungdom under 25 år som i hovedsak ikke har fullført videregående opplæring.

Når rammene reduseres, må fylkeskommunen gjøre prioriteringer som først og fremst sikrer at de som har rett til videregående opplæring får fullført.

Konsekvenser for rekruttering av fagarbeidere

Med den store andelen som velger yrkesfag, rekvalifiseringsretten, praksiskandidatordningen og de unntakene som er beskrevet over, vurderer fylkeskommunen at endringene ikke vil få store konsekvenser for rekrutteringen av fagarbeidere på Agder.

Dersom det prioriteres mer midler til fagopplæringsfeltet, slik at bedriftene selv kan velge når de ønsker nye kvalifikasjoner på allerede ansatte medarbeidere med flere sluttkompetanser, eller ønsker å rekruttere inn nye ansatte som allerede har flere sluttkompetanser via lærlingordningen, så vil dette kunne bidra positivt både for næringene, rekruttering til prøvenemnder og nye instruktører/faglige ledere.

Regionplan Agder 2030

Ved å prioritere ned tilskudd til bedrifter som ønsker å tegne kontrakt om opplæring av voksne kandidater med 2 sluttkompetanser fra før, kan vi opprettholde mer støtte til å fullføre unge under 25 år som står i fare for ikke å fullføre videregående opplæring. Dette er svært viktig for kvalifisering til arbeidsliv og livet etter skolen.

Økonomiske konsekvenser

Agder har de siste årene ligget på ca. 30 løpende kontrakter tegnet med kandidater som har 2 eller flere sluttkompetanser på videregående nivå fra før inngåelse av ny kontrakt (gjelder ca. 15-17 nye kontrakter pr. år).

Behandlingen av søknader om unntak fra hovedregelen vil kreve noe mer administrasjon på avdeling for opplæring i bedrift, men vil kunne spare tilsvarende administrasjon koblet til kontrakter, oppmeldinger og prøver.

Konklusjon

Innsparingstiltaket vurderes til å ha små praktiske konsekvenser for innbyggernes muligheter til å kvalifisere seg for arbeidsmarkedet, men bidrar til å svare på kravet om mer rasjonell drift av forvaltningsområdet i henhold til lokale og sentrale prioriteringer.

Kristiansand, 30.06.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Arly Hauge
fylkesdirektør

14/26 Prøvenemnd Industrisnekkerfaget og Bilfag, demontering av kjøretøy

Arkivsak-dok.	26/42507-6
Saksbehandler	Even Haldorsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Yrkesopplæringsnemnda	08.09.2026	14/26

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Yrkesopplæringsnemnda tilrår oppnevning av prøvenemnd i:
Industrisnekkerfaget.
Prøvenemnden oppnevnes fra 01.08.2026 og følger
hovedoppnevningsperioden ut 2027.
2. Yrkesopplæringsnemnda tilrår ikke oppnevning av prøvenemnd i:
Bilfaget, demontering av kjøretøy.

Vedlegg

Sammendrag

I henhold til opplæringsforskrift § 9-59 skal fylkeskommunen oppnevne éi eller flere prøvenemnder for fag- og sveineprøva, etter forslag fra yrkesopplæringsnemnda.

Bilfaget, demontering av kjøretøy og Industrisnekkerfaget er fag som ikke ble oppnevnt ved hovedoppnevning 2024 – 2027.

Bilfag, demontering av kjøretøy er nytt fag, og innføres fra 01.08.2026, og det er ikke grunnlag for opprettelse.

Industrisnekkerfaget har kommet som innspill fra bransjen og kartlegging gir grunnlag for opprettelse av nemnd.

Saksopplysninger

«Fylkeskommunen skal nemne opp éi eller fleire prøvenemnder for fag- og sveineprøva, etter framlegg frå yrkesopplæringsnemnda. Fylkeskommunen skal sjå til at prøvenemnda har den kompetansen som trengst. Prøvenemnda skal ha minst to medlemmer med formell fagleg kompetanse innanfor fagområdet. Så langt det er mogleg, skal dei også ha oppdatert arbeidslivserfaring i faget. Fylkeskommunen skal hente inn forslag til medlemmer i prøvenemnda frå partane i arbeidslivet.

Medlemmene skal som hovudregel ikkje vere knytte til lærebedrifta eller skolen der kandidatane har fått opplæring.» (JF. Opplæringsforskrifta §9-59)

1. Industrisnekkerfaget. Ved hovedoppnevning i 2024 var det ikke grunnlag for å opprette nemd i dette faget. Agder fylkeskommune har fått innspill fra bransjen med ønske om opprettelse av egen nemd i dette faget i Agder. Det er tre godkjente lærebedrifter i faget per mai 2026: Industritre, Scanflex og Strai kjøkken. Samarbeidsorgan er i dialog med Aanesland fabrikker og Uldal om å søkes inn som godkjente lærebedrifter. Begge bedrifter ønsker å ta inn lærlinger i faget i fremtiden.

Løpende lærekontrakter per mai 2026:

Tre lærekontrakter (læretid slutt 30.06.26, 04.08.26 og 04.08.26)

En kontrakt full opplæring i bedrift (læretid slutt 08.10.27)

En vg3 fagopplæring i skole (kontrakt) (læretid slutt 17.08.27)

Lærekontrakt under opprettelse:

En lærling (læretid 10.08.26 - 09.08.28)

Praksiskandidater:

Våren 2026 var det en kandidat som gjennomførte ISN3103.

Det er to fylkeskommuner i landet som har prøvenemd i dette faget, Trøndelag fylkeskommune og Møre og Romsdal fylkeskommune. Agder fylkeskommune har lånt prøvenemd av Trøndelag fylkeskommune for å gjennomføre tre fagprøver i 2026.

2. Bilfaget, demontering av kjøretøy. Faget er nytt fag, som er kommet til gjennom en prosess i Utdanningsdirektoratet etter hovedoppnevning 2024. NHO har spilt inn at det kan komme et behov for å opprette prøvenemnd i dette faget.
Faget igangsettes 01.08.2026. Det er ingen løpende lærekontrakter, det er ingen praksiskandidater som har avlagt 3103 eksamenen, og det er ingen andre fylkeskommuner som har opprettet prøvenemnd i faget

Vurderinger

1. Industrisnekkerfaget.
Bransjen mener det er behov for prøvenemnd i dette faget. Administrasjonen ønsker med disse vurderingene å sette i gang prosess med partene for å få innspill til prøvenemndsmedlemmer. Ved henvendelse til partene, bruker vi kriteriene som ble vedtatt i Y-nemnd og HUK sak 22/21439-1: «Med formell faglig kompetanse forstår en som hovedregel fagbrev. Kravet til formell kompetanse kan det ikke dispenseres fra, med unntak av nye fag.
2. Bilfaget, demontering av kjøretøy.
Bransjen mener det er behov for prøvenemnd i dette nye faget. Det er imidlertid ikke noe grunnlag for å si hvor stort dette faget blir på Agder før vi ser om det tegnes lærekontrakter eller før det er meldt opp kandidater til 3103 eksamen, som er en eksamen alle må ta før de melder seg opp som praksiskandidater. Når vi har grunnlag for å kartlegge behovet, vil det også være nærliggende å vurdere lån fra andre fylkeskommuner.

Regionplan Agder 2030

For å nå målene i regionplan Agder, vil det å legge til rette for å kunne vurdere fagprøver i det nevnte faget når behovet foreligger styrke overgangene gjennom hele utdanningsløpet. Tiltaket vil både legge til rette for fullføring av ungdommer med utdanningsrett, men det vil også legge til rette for at voksne vil kunne få sluttkompetanse i et fagområde de har lang erfaring i.

Økonomiske konsekvenser

Nye prøvenemnder skal ha opplæring, og godtgjøres etter gjeldene reglement for honorering av prøvenemnder. Det samme reglementet gjelder ved vurdering av fagprøver. Det vil likevel være kostnadsbesparende i forhold til å låne fra ikke nærliggende fylkeskommuner.

Konklusjon

Fylkeskommunen vil etter tilråding fra Yrkesopplæringsnemnda sette i gang en prosess med partene i arbeidslivet for å få kandidater til prøvenemnda Industrisnekkerfaget, og iverksette oppnevning og registrering av prøvenemnd med medlemmer og gjennomføre nødvendig opplæring.

Kristiansand, 23.06.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Arly Hauge
fylkesdirektør

Orienteringssaker

7/26 Nylig godkjente lærebedrifter i perioden 30.04.26 - 25.08.26

Arkivsak-dok.	26/26021-5
Saksbehandler	Camilla Vibeke Strandskogen Moseid

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Yrkesopplæringsnemnda	08.09.2026	7/26

Følgende tas til orientering:

I perioden 30.04.26-25.08.26 er det blitt godkjent 49 nye lærebedrifter. I vedlagte oversikt er det også med 2 bedrifter som har fått godkjenningsdato før 30.04.26, men som ikke ble med i oversikten for forrige møte. 4 av bedriftene er godkjent som selvstendig lærebedrift, mens 45 er godkjent som medlemsbedrift i et samarbeidsorgan. De nye lærebedriftene er fra 13 forskjellige kommuner. Oversikt over de nylig godkjente lærebedriftene i denne perioden finnes i vedlegg 1.

Vedlegg

Vedlegg 1 Nylig godkjente lærebedrifter perioden 30.04.26-25.08.26

8/26 Løypemelding- Pilotforsøk for alternative løsninger for avlønning av prøvenemnder

Arkivsak-dok.	26/26921-5
Saksbehandler	Aina Kalsnes

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Yrkesopplæringsnemnda	08.09.2026	8/26
2 Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	16.09.2026	8/26

Følgende tas til orientering:

Y-nemnda og HUF vedtok enstemmig i mars og april 2026 å gjennomføre pilotforsøk for avlønning av prøvenemndsarbeid, sak 26/26921-1. Syv fag har meldt sin interesse for å bli med i arbeidet om et pilotforsøk med fastpris. Fagene er: Anleggsrørleggerfaget, tømrerfaget, salgsfaget, anleggsmaskinførerfaget, service- og administrasjonsfaget, energimontørfaget og industrimontørfaget. Disse nemndene har et omfang av prøver som i 2025 varierte mellom 7 og 192. Den største nemnda har 25 medlemmer og den minste har 3 medlemmer.

Vi har avholdt to/tre møter med nemndene som ønsker å delta i pilotforsøket. I møtene har vi gått gjennom rammene for fagprøver, utfordringer med dagens reglement og pilot for testing av fastpris. Vi har bedt nemndene om et estimat av antall timer nemndsmedlemmene må være tilstede for å få et vurderingsgrunnlag ved prøvene, samt en estimert tid til for- og etterarbeid.

For de prøvenemndene hvor vi har gjennomført et tredje møte, har vi presentert: - hovedpunktene i utkast til reglement

-fastpris basert på tilstedeværelse og for/etterarbeid multiplisert med timelønn tilsvarende den som brukes til avlønning av sensorer til eksamen i videregående oppæring

-avlønning av reisetid basert på statens regulativ

-kjøregodtgjørelse statens regulativ

I utarbeidelsen av reglementet har vi jobbet etter følgende prinsipp:

-Lik vurdering for kandidater i samme lærefag

-Lik avlønning innenfor samme lærefag

-Bedre forutsigbarhet og økonomisk oversikt for fylkeskommunen.

-Bedre internkontrollsystem

-Mindre administrasjon for prøvenemndene

-Mindre administrasjon for fylkeskommunen

Videre arbeid:

-Ferdigstillelse av reglementet og internkontrollsystem

-Inngåelse av avtaler på 3 måneder med prøvenemndsmedlemmer (frivillig)

-Prøvenemndene i pilotforsøket registrerer faktisk tidsbruk fortløpende gjennom hele avtaleperioden

Evaluering av forsøkspiloten

- nemndenes rapportering
 - nemndenes evaluering
 - fylkeskommunens evaluering
-

Vedlegg

Utkast Pilotforsøk - Reglement om fastpris for avlønning av prøvenemndsarbeid (1)

Eventuelt